

Technická inovácia a prevencia kriminality v bytových domoch

Technika vo všeobecnosti rýchlo napreduje a výnimkou nie sú ani zariadenia, ktoré sa využívajú na zabezpečenie ochrany bytových domov pred neoprávnenými vstupmi.

Keď sme pred 10 rokmi začali s prvými aktivitami, ktoré mali pomôcť pri zvýšení bezpečnosti vo viacbytových domoch, zamerali sme sa najmä na situačnú prevenciu kriminality a technicko-organizačné zabezpečenie. Naše systémy boli od začiatku nastavené tak, aby sme užívateľom poskytli možnosť ich inovácie, ktorá je jednou zo základných podmienok udržateľnosti rozvoja celého projektu **BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®**. **Východiskom pri vývoji a zdokonaľovaní prístupových systémov je princíp udržania potenciálneho páchatela čo najďalej od bytov.** Systémy, ktoré v minulosti poskytovali len jednoduchú kontrolu vstupujúcich osôb, majú dnes prepracovanú filozofiu bezpečnosti a sú v nich zapracované aj nástroje napomáhajúce pri správe bytového domu. Prístupový systém sa stal prostriedkom pre zabezpečenie presnej identifikácie osôb oprávnených vstupovať do domu ako sú vlastníci bytov, nájomníci, poskytovatelia služieb, napr. poštovní doručovatelia a samozrejme i návštevy. Takýto systém kontroly umožňuje správne a najmä oprávnené vyúčtovanie osobomesiacov a s využitím špecifických funkcií poskytuje možnosť bojovať proti neplatčom, čiernymi nájomníkom a neprispôsobivým osobám.

kontajnerové stojisko zabezpečené prístupovým systémom

Okrem zabezpečenia vstupu do bytového domu vytvorením viaczóbovej ochrany, adresnej komunikácie s návštevami a kontrole výťahov sme sa v poslednom období venovali aj ochrane kontajnerových stojísk. Kontajnerové stojisko je súčasťou každého bytového domu, i keď oddelenou. Vlastníci bytov musia vynakladať primerané finančné náklady na odvoz smetí a udržiavanie čistoty stojiska, čo je veľakrát dôvodom ich uzamykania. Prístupový systém využívaný v bytovom dome je ľahko rozšíriteľný aj na vzdialené kontajnerové stojisko pri zachovaní možnosti kontroly z jedného bodu – jedného PC a za predpokladu, že kontajnerové stojisko môže byť napojené na trvalý zdroj napätia. Pre miesta, kde táto možnosť absentuje, sme vyvinuli nové prístupové EKO systémy, ktoré využívajú alternatívne zdroje elektrickej energie ako batériové články alebo solárne panely.

SILOČIARY BEZPEČNOSTI

Účinnosť našich a nami odporúčaných systémov sme potvrdili vo viacerých kritických bytových domoch, z ktorých najproblematickejším bol a stále je bytový dom na Stavbárskej ulici v Bratislave známy ako **Pentagón**. Správnymi organizačnými postupmi a komunikáciou s obyvateľmi domu sa podarilo využiť inštalovanú techniku naozaj účelne a napriek vysokej koncentrácii neprispôsobivých osôb, narkomanov, drogových dílerov sa podarilo eliminovať viaceré veľmi negatívne stavy v tomto dome. Práve tu sme pochopili, že technika, akokoľvek kvalitná a moderná, nevyrieši všetko. Myslenie ľudí, ich existenčné starosti, to ako vnímajú život okolo seba, sa nemôže ignorovať, a preto **jednou z najdôležitejších súčastí projektu je správna komunikácia a zainteresovanie samotných obyvateľov do komplexného riešenia preventívnych opatrení.**

V rámci projektu **BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®** sme v Bratislave a Nitre rozvinuli jedinečnú spoluprácu s políciou realizovanú pod názvom **Občania a polícia**. Bez spolupráce s obvodnými oddeleniami PZ SR by nedosiahol až taký veľký úspech ani jeden z našich preventívnych projektov. To bolo impulzom pre rozšírenie spomínanej spolupráce do ďalších slovenských miest. V júni 2009 sme s finančnou podporou

Ministerstva vnútra rozbehli projekt sociálnej prevencie kriminality pod názvom **SILOČIARY BEZPEČNOSTI, ktorý sa zameriava na komunikáciu s obyvateľmi bytových domov a vytvorenie spolupráce spolupráce verejného a súkromného sektora v prospech občana.**

Doterajšie projektové aktivity zahŕňali aj vypracovanie dotazníka kategorizácie bytových domov z pohľadu prevencie kriminality. V odpovediach sa potvrdilo, že pri problémoch spojených s vandalizmom, rôznou priestupkovou činnosťou páchanou v dome sa najčastejšie obyvatelia obracajú na políciu. Preto naše ďalšie kroky smerujú k zdokonaleniu tejto spolupráce a k jej účinnému zavedeniu do praxe aj v iných mestách. Pripravované sú stretnutia občanov s odborníkmi na legislatívu, bezpečnosť a zástupcami Krajských riaditeľstiev PZ SR.

NEOPRÁVNENÉ VSTUPY DO SPOLOČNÝCH PRIESTOROV BYTOVÉHO DOMU A ÚPRAVA LEGISLATÍVY

Jedným z závažných problémov, s ktorými sa stretáva každý bytový dom, sú neoprávnené vstupy. Práve **pohyb nepovolovaných osôb v bytovom dome je príčinou poškodzovania spoločných priestorov a zariadení**, ale napr. aj rušenia nočného pokoja a páchania drogovej kriminality. Nepovolane vstupy sa preto stali problematikou, ktorá sa rieši cez situačnú prevenciu, t.j. vytváranie technických zábran, pričom je nevyhnutné podporiť takéto riešenia aj zmenou legislatívy.

Členovia **Expertnej skupiny pre prevenciu kriminality a bezpečné bývanie**, ktorú na základe našej iniciatívy zriadil Sekretariát Rady vlády SR pre prevenciu kriminality, si za jeden z cieľov vytýčila aj vypracovanie novely zákona NR SR č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov a zmenu a doplnenie zákona NR SR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Zámerom je presne definovať spoločné priestory bytového domu ako neverejný priestor a špecifikovať neoprávnený alebo násilný vstup do spoločných priestorov z pohľadu priestupkového práva. Pri zasadnutí Expertnej skupiny v januári 2010 boli odsúhlasené posledné úpravy návrhu, ktorý bude v najbližšom možnom termíne posunutý do legislatívneho procesu.

zasadnutie Expertnej skupiny pre prevenciu kriminality a bezpečné bývanie, január 2010

PREZENTÁCIA PROJEKTU V LONDÝNE

Prezentovanie našej úspešnej práce bude mať opäť pokračovanie aj v zahraničí. Tento krát sme mali možnosť na základe výzvy **naš projekt predstaví britskej organizácii National Policing Improvement Agency (NPIA - Národná agentúra pre zvýšenie kvality policajných služieb)**, ktorá nás následne pozvala na medzinárodnú konferenciu o bezpečnosti na sídliskách s názvom "Joining up at the front line". Konferenciu, ktorá sa uskutoční v máji 2010, organizuje už spomínaná NPIA a **Local Government Association (LGA - Asociácia miestnych samospráv)**. Prezentované budú najlepšie projekty prevencie sídliskovej kriminality z rôznych krajín Európskej únie. Túto možnosť využijeme na výmenu praktických skúseností a na konzultácie s odborníkmi o spôsoboch riešenia potlačania kriminality v kritických bytových domoch v ich krajinách, ako aj o legislatívnom riešení neoprávnených vstupov.